Desværre, Nøden er saa stor, at disse Pladser paa 1 Kr. 20 Øre for 12 Timers Arbejdsdag hurtigt blev besatte.

Mon ikke de fine Konserves mister lidt af deres fine Smag efter dette — i hvert Fald for den, der ikke er helt ligegyldig for sine Medsøstre?

Linnedsyerskernes Fagforening

afholdt Mandag den 11. ds. paa Nørregade 33 et offentligt Møde, ved hvilket Fru Lycinka Hansen havde lovet at komme til Stede som Taler.

Fru *Lycinka Hansen* udtalte, at den almindelige Mening blandt Folk var, at Bevægelsen indenfor Linnedsyerskernes Fag var af nyere Dato; den er dog ældre, end man tror. I Begyndelsen af 70erne eksisterede der en Avis „Folkets Avis", redigeret af Erik Bøgh, — hvis Grundprincip var dette: „at Folk maatte finde sig i, som de havde det, Forholdene kunde nu ikke være anderledes". Den befattede sig derfor heller ikke med at undersøge Arbejdernes Kaar; kun et Fag fik bragt sine Interesser frem i Bladets Spalter; det var Linnedsyerskerne. I flere Artikler omtalte det Syerskernes daarlige Lønvilkaar og opfordrede Køberne — de fine Damer — til at støtte dem og give dem højere Løn. Der blev da ogsaa dannet Beskyttelsesforeninger; men man gik ud fra fejle Forudsætninger, indsaa ikke, at man stod overfor en Samfundssag, — der kom derfor ikke noget rigtigt ud af Bevægelsen.

Aarene gik; det ene Fag efter det andet organiserede sig. Ingen tænkte paa Syerskerne, der sad og sled i Synaalen for den usle Betaling. Saa for nogle Aar siden kom de da ogsaa med, og den nu bestaaende „Linnedsyerskernes Fagf." blev dannet med det Formaal, at søge at opnaa højere Løn, bedre Livsvilkaar for Arbejderne inden for dette Fag.

Der er et Forhold, som, set fra økonomisk Side, frembyder en stor Fare: Forholdet mellem den faglærte Arbejder og Hjælpearbejderen. Den faguddannede mener sig berettiget til højere Løn og er tilbøjelig til at se ned paa de andre, som maaske ikke har haft Tid og Raad til at uddanne sig. Den faglærte er ogsaa tilbøjelig til at slaa sig til Taals med sin egen gode Løn uden at tænke paa at støtte de andre. Men derved kan de skade sig selv, idet Arbejdsgiveren saa maaske antager udelukkende den billige Arbejdskraft, som Hjælpearbejderne repræsenterer.

Intet Fag trænger i saa høj Grad til at organiseres som netop Linnedsyerskernes. Taleren formanede til at holde ud, selv om Begyndelsen er lille. Forkæmperne maa holde Modet oppe ved den Tanke, at Organisation er det eneste, som kan skaffe dem bedre Livsvilkaar. Det er forbavsende at se de usle Priser, der bydes for Linnedsyning; Statistiken viser da ogsaa, at Hovedparten af Syersker maa savne de mest næringsholdige Levnedsmidler. „Derfor hold ud! Naar vi ser tilbage paa det Arbejde, der allerede er udført, vil vi ikke sige, at det er umuligt at føre Sagen helt igennem."

Fru *Sofie Jensen* takkede Fru Lycinka Hansen for hendes Foredrag. Flere af de tilstedeværende Linnedsyersker fremkom nu med deres Meninger om den foreliggende Sag.

Frk. *Madsen* mente i Tilslutning til Fru Hansen, at Sagen maa kunne føres igennem, naar blot Arbejderne selv ville. „Der er flere Forretninger, der betaler godt, hvorfor skulde de andre ikke ogsaa komme til at gøre det samme? Vi maa selv forlange mere Betaling; Arbejdsgiverne tilbyder os det ikke selv."

Fru *Sofie Jensen* vidste, at mange Syersker maa lide virkelig Nød, og fortalte et sørgeligt Eksempel herpaa.

Fru *Wendelberg* opfordrede til kraftigt Arbejde for Foreningen, navnlig for at faa dannet en Priskurant.

Frk. *Nielsen* var af den Mening, at det var umuligt foreløbig at opsætte nogen Priskurant. En stor Hindring er den saakaldte „Smudskonkurrence. Rundt omkring i Byen sidder der jo mange bedrestillede Damer og syr for at fortjene til Theaterbilletter, Pynt etc. Disse Damer ville aldrig gaa ind i en Fagforening. De tilbyder ofte at arbejde for en meget lav Betaling, blot de maa faa Arbejdet; dette er naturligvis til stor Skade for dem, der skal tjene til deres Ophold.

Flere af de tilstedeværende fremkom med Eksempler paa denne urigtige Fremgangsmaade. Saaledes henvendte en Dag 2 Linnedsyersker sig i en herværende Forretning for at søge om Arbejde. Paa Spørgsmaal om, hvor meget hun skulde have for et Arbejde, som blev hende vist, svarede den ene af Syerskerne (som skulde leve af sit Arbejde), at for mindre end 60 Øre kunde det ikke udføres.

Da skyndte den anden Dame sig med at sige: „Jeg vil gerne sy det for 40 Øre, blot jeg maa faa det. Og saa skal jeg endda gøre det meget bedre."

Et andet Eksempel paa, hvorledes de ikke-trængende tager Arbejdet fra dem, der skal leve af det, blev fortalt: 2 Damer, Moder og Datter, tog Syarbejde hjem for at skaffe Lommepenge til Theaterbilletter o. s. v. Ingen maatte naturligvis vide, at de havde Hjemmearbejde; saa flyttede de Symaskinen ned i Kælderen. Der nede sad de saa begge og hængte i for at tjene tilsammen — 80 Øre om Dagen.

Mærkelig nok eksisterer der i mange Forretninger det Forhold, at der til de forskellige Syersker betales forskellig Løn for det samme Arbejde.

Fru *Jensen* hævede Mødet efter at have opfordret Medlemmerne til virksom Agitation for Foreningen, og bedt de tilstedeværende Ikke-Medlemmer om at melde sig ind i den.

A. P.

Kvinderne og Verdensudstillingen 1900.

Mellem de talrige Kongresser, der i Sommerens Løb skal afholdes i „le Palais des Congrès Officiels" i Paris, og hvortil der udsendes Indbydelser paa Papir med den franske Republiks Mærke, er der 3 særlige Kvindekongresser, til hvilke dog ogsaa Mænd har Adgang, — ligesom Kvinder kan faa Adgang til adskillige af de andre Kongresser.

Den første af disse Kvindekongresser om „Kvindelige Arbejder og Institutioner" afholdes fra den 18. til den 23. Juni, og af danske Deltagere kan Fru Johanne Meyer nævnes. Forhandlingerne er ordnede i 5 Afdelinger:

1) Filantropi og Samfundsøkonomi,
2) Lovgivning og Moral.
3) Individuel Opdragelse, Samfundsopdragelse, Børneopdragelse.
4) Arbejde.
5) Kunst og Videnskab.

Præsident for denne Kongres er Mlle. Sarah Monod, — hvis Fader er født i Danmark som Søn af en reformert Præst, og hvis hele Slægt nyder stor Anseelse i Præste- og Lægeverdenen. Ærespræsidenter er Madame Jules Simon, der forestaar Arbejdet for Børns Varetægt, og Madame Isabelle Bogelot, Ridder af Æreslegionen, som leder Redningsarbejdet blandt straffede Kvinder.

Den anden Kvindekongres afholdes fra den 5. til den 8. September og Forhandlingerne, som skal dreje sig om „Kvindernes Stilling og Rettigheder", deler sit Arbejde i 3 Afdelinger:

1) Økonomi, Moral og Samfundsspørgsmaal.
2) Opdragelse.
3) Lovgivning og Privatret.

Endelig er der en tredie Kongres, der forestaas af Kvindernes Fredsforening. Den skal ligeledes finde Sted i September Maaned.*)

Ch. N., f. H.

Fortsættelsesskolen af 1892

har udsendt sin 8de Aarsberetning. Den 2-aarige Skole, der ledes af Frk. Anna Buch og cand. jur. Munthe Brun, holdes væsentlig oppe ved smaa private Bidrag. Undervisningen er fri; den er beregnet paa de flinke Pigebørn fra Kommunens Fri- og Betalingsskoler; og den stræber at dygtiggøre dem saa vel til Selverhverv som til senere i Livet at gøre Fyldest som Husmødre. Undervisningen meddeles under friere Former end noget Eksamenskursus kan gøre det, men synes dog at yde betydeligt i Retning af Kundskaber. Lærerere og Lærerinder synes ogsaa at tilhøre de bedste Klasser af vor højere Intelligens. Undervisningen gives til Dels gratis. Af 69 Elever, som fra 1894—99 er udgaaede af Skolen, har 52 Ansættelse som Kontorister, Kasserersker eller Ekspeditricer, 11 er Lærerinder, 1 Barnejomfru — kunde mon ikke denne Klasse øges? — 3 er anbragt ved husligt Arbeide.

Skolen fortjener i høj Grad den Støtte, som dens energiske Ledere beder om. Den 29de og 30te Juni samt 1ste Juli afholdes Eksamen, hvor enhver interesseret selv kan danne sig et Skøn over dens Arbejde.

Skolens Adresse er: Ole Suhrsgade 14. K.

*) Programmet for denne Kongres er meddelt i „Kv. og S." Nr. 19.

Red.

Københavns Tjenestepigeforening

begynder allerede til Juli, at udgive et lille Maanedsblad.

Foreningens Medlemmer har vist en ualmindelig Interesse for dette Foretagende, ved i Løbet af ganske kort Tid, at tegne sig for den nødvendige Garantisum, i Aktier à 5 Kr., hvoraf enkelte har taget baade 2 og 3.

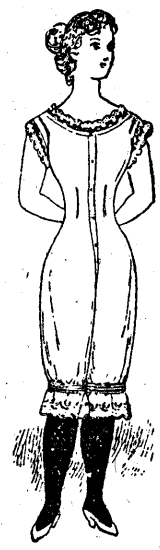

Combinations

efter engelsk System,
uden Besætning **3,35**
med Besætning **4,00**
saavel i svære engelske Medium som i fine franske Cretonne. Er den letteste, mest praktiske Underbeklædning for Damer. Syes efter Bestilling baade til daglig Brug og Selskabsbrug. Til hver enkelt Figur sammenris først en Prøve.
(Damernes egne Stoffer modtages til Syning.)

Uldne Combinations til at bære under de linnede, saa de slutter fast til Figuren, koster
i drap Normalstof **5,50**
i hvidt do. **7,50**

Forretningen lukkes Kl. 6.

Anna Lindgreen,
Knabrostræde 4,
(lige ved Nygade).

Kvindernes Ø.

Medens jeg holdt Børneskole i Hvidding, fik jeg Indbydelse fra Pastor Bertelsen paa Manø, som jeg kendte, til at besøge dem sammen med Pastor Sørensen fra Vester Vedsted. Det var en Mandag Morgen i Juni Maaned i smukt Vejr, at vi begave os paa denne højst ejendommelige Tur. Man maa omtrent køre 1 Mil i Havet, og kan kun foretage Turen i Ebbetiden, og i godt Vejr. Skulde Vejret slaa om, medens man er paa Øen, Vinden vende sig, og Vandet stige, da kan man blive nødt til at opholde sig derovre i flere Dage. Kl. 9 om Morgenen holdt Vognen for Døren; det var en meget høj og stor rødmalet Fjælevogn, med 2 Agestole, men Plads til 3 — en saakaldt Manøvogn, thi med en almindelig Vogn kunde Turen ikke gøres, da Vandet kunde gaa ind i den. Ad en Stige kom vi op i den meget høje Vogn. Præsten, Fruen, den yngste Søn og jeg, Kusken sad der i Forvejen. Vi kørte lige ud i Havet; Vejen var afsat med høje Ris, der stod temmelig langt fra hinanden; i Taage eller Halvmørke vilde man ikke kunde se fra det ene Ris til det andet. Vandet var ganske lavt og laa som et brunt Tæppe over den snehvide Sandbund, hvor blegrøde Muslingskaller undertiden laa skyllet sammen i smaa Bunker. En Maage vadede hist og her i Vandet, og dens Spejlbillede viste den meget stor. Vi kørte til min Forundring mod Nord, lige mod Klitterne ved Sønderho paa Fanø, medens Manø ligger endel sydligere. Da vi kom til Dybet, som er det farligste Sted, gik Vandet Hestene over Knæet; det var en temmelig lang Strækning. Naar Vandet er inde, kan Skibe sejle her. Derpaa drejede Kusken til venstre, og vi kørte nu lige mod Manø, som herfra viste sig meget større end naar man fra Land saa den. En stor Del af Øen henligger ubebygget; det er „gamle Manø". Tidligere boede alle Øens Beboere der, men i den store Flod 1600 og nogle og 30, gennembrødes Klitterne, og Havet fejede det hele bort. Klitter, Kirker og Husene, alle Beboerne og Kreaturerne. Kun 3 Manøboere undgik Døden; de vare om Morgenen den Dag Ulykken skete, kørte i Besøg til Vester Vedsted.

Da Floden var forbi, vendte de tilbage, og bosatte sig paa den modsatte Ende af Øen, i en lille rund Dal, helt omgivet af høje Klitter, det er „ny Manø", hvor alle Øens nuværende Beboere bo samlede, med Kirken og Præstegaarden som Centrum. — Vi kunde se Byen længe før vi naaede Øen, over gamle Manø. Det saa ud som var den omgiven af Skær; men det var Klitterne med den høje Marehalm, der svajede for Vinden. Øen har 300 Indbyggere, men hvad der giver den sit ganske ejendommelige Præg er, at man kun ser Kvinder. Alle Mændene ere paa Søen, ofte i Aarevis paa de lange Rejser, og Kvinderne besørger i deres Fraværelse alt Mændenes sædvanlige Arbejde, foruden deres eget. De pløjer og saar, de høster og bringer Kornet og Høet i Lade, ja, de tærsker Kornet om Vinteren. De murer og maler selv Husene, ja, de fisker. — Naar Mændene kommer hjem, bestiller de slet ingen Ting, men gaar i Besøg og holder fuldkommen Ferie, til de igen skal afsted paa de lange Rejser.

Da vi kom ind i Byen var det paafaldende at se, hvor lyse, nykalkede og nymalede alle Gaarde og Huse vare; de saa ligefrem pyntelige ud, den eneste Gaard, der saa noget forfalden og forsømt ud, var Præstegaarden. Inde var den meget hyggelig. Efter at have spist en solid Frokost skulde vi i Kirke, da Pastor Sørensen skulde tage Pastor Bertel-